

مستند از یک قهرمان در آستانه پارالمپیک

همزمان با نزدیک شدن به مسابقات پارالمپیک ۲۰۲۴، سه مستند با موضوع مدال آوران ایرانی در مسابقات پارالمپیک تا ۷ شهریورماه هر شب روی آنتن شبکه ورزش سیما می‌روند. در آستانه مسابقات پارالمپیک ۲۰۲۴، سه مستند بوجیا، بهمن عزیزم و من سیامند هستم با محوریت قراردادن قهرمانان ایرانی در مسابقات پارالمپیک، گوشه‌ای از تلاش و پشتکار این ورزشکاران را به تصویر کشیده‌اند. این آثار هر روز

تاروترنج؛ جلوه‌گر شعر و نوای ایرانی

برنامه شبانه شبکه آموزش محفلی صمیمی و آموزشی برای علاقه‌مندان به ادبیات تدارک دیده است

آرسول شافعی ورزنده گروه رسانه

موسیقی و شعر سهم اندکی در میان برنامه‌های رسانه‌ملی ندارد. آوانوا، سرزمین شعر، چهارگاه، مشاعره، قندپهلو، ساعت ۲۵، نسیم آوا و... فقط برخی از عناوین برنامه‌هایی است که در این سال‌ها با محوریت شعر و موسیقی راهی آنتن تلویزیون شدند. در این میان رادیو نیز با وجود شبکه‌اوا احتمالاً برنامه‌های بیشتری برای پرشمردن دارد. یکی از متفاوت‌ترین برنامه‌های حوزه شعر و موسیقی در قاب جادو که تاکنون توانسته مخاطبان زیادی را جذب خودکند «تار و ترنج» از شبکه آموزش سیماست. در واقع این برنامه در قالب یک مجله تخصصی در حوزه شعر و موسیقی دست مخاطب را می‌گیرد و تلاش دارد سطح سلیقه شنیداری و خوانشی مخاطبان پارسی زبانی را که با شعر زندگی می‌کنند، تغییر دهد. نام برنامه تار و ترنج هم در واقع برگرفته از فرش اصیل ایرانی است که تار و پودش

ساعت ۱۳ از شبکه ورزش سیما پخش می‌شوند. مستند بوجیا به تهیه‌کنندگی و کارگردانی حسین همایونفر روایتی از تلاش و پشتکار بهروز بربر مقدم در مسابقات پارالسیایی جاکارتای اندونزی است. ورزش بوجیا مخصوص ورزشکاران پارالمپیکی متعلق به گروه‌های فلج مغزی و همچنین معلولیت‌های شدید است که قادر به شرکت در رشته‌های دیگر نیستند. مستند بهمن عزیزم با محوریت قراردادن زندگی بهمن گلپنازاد،

مخاطب نکته‌سنج و شعرشناس پارسی زبان به سمت واژگان اصیل‌تری که در حوزه شعر و ادبیات فارسی قرار گرفته‌اند، می‌رود.

ناکید رهبری بر ترجمه شعر فارسی

امسال در نیمه‌ماه رمضان که شاعران در خدمت رهبر معظم انقلاب حضور داشتند، معظم‌له روی یک نکته تأکید زیادی داشتند و آن هم نهضت ترجمه شعر از فارسی به زبان‌های دیگر بود. تهیه‌کننده تار و ترنج با اشاره به این موضوع بیان می‌کند: ایشان تأکید کردند که شعرها به زبان‌های دیگر هم ترجمه شود. ما هم در پیروی از فرمایشات رهبر معظم انقلاب در برنامه تار و ترنج بخش شعر بین‌الملل و ترجمه شعر فارسی را به عنوان قسمتی ویژه داریم؛ چراکه باید بتوانیم بسته فرهنگی خودمان را به عنوان دارایی و گنجینه فرهنگی اصیل ایرانی به دنیا معرفی کنیم. یکی از اهداف ما در این برنامه همین موضوع است.

مجله تخصصی با عرضه فرهنگ اصیل

تار و ترنج به همه حوزه‌های شعر، ادبیات و موسیقی و همچنین ادبیات بین‌الملل، اشعار و موسیقی‌های محلی و نیز جایگاه موسیقی فیلم هم به‌طور تخصصی می‌پردازد. تهیه‌کننده این برنامه را مرکز عرضه محصولات دفتر شعر و موسیقی و سرود رسانه‌ملی می‌داند و می‌گوید: قرار شده که این برنامه اولین سکوی عرضه محصولات مرکز شعر و موسیقی و سرود سازمان صداوسیما باشد. طبق توافقی که با رئیس این مرکز آقای علیرضا فزوه صورت گرفته، قرار شده که محصولات تولیدی مرکز شعر و موسیقی و سرود رسانه‌ملی در برنامه تار و ترنج رونمایی شود. کار دیگری را که انجام دادیم این است که نوترا نه‌ها، نو شعرا و نو سرودهایی که در سطح کشور تولید شده با توجه به سامانه پیامکی که در اختیار دوستان و عزیزان قرار گرفته و همچنین پیام‌رسان بله برای ارسال شود، پس از پایان هر فصل، تعداد آثار ارسال شده مورد داوری قرار می‌گیرد و آن تعدادی که

جانباز و ورزشکار پارالمپیک ایرانی که در دو رشته وزنه‌برداری و دوچرخه‌سواری مدال‌های جهانی کسب کرده، مروری بر زندگی این ورزشکار نام‌آور دارد. کارگردانی بهمن عزیزم را مصطفی پورمحمدی و تهیه‌کنندگی آن رامهدی طاهر بر عهده داشته و این اثر در خانه مستند تهیه شده است. مستند «من سیامند هستم» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی حسین همایونفر روایتی از آخرین مسابقه پارالمپیک سیامند رحمان است.

کیفیت لازم را داشته باشد در کتابی به نام تار و ترنج می‌چاپ می‌رسد. آثار موسیقایی هم پس از داوری در قالب یک آلبوم با همکاری مرکز شعر و موسیقی و سرود سازمان صداوسیما منتشر می‌شود. در نهایت هم دوستانی که آثارشان در کتاب چاپ شده و هم عزیزی که موسیقی‌هایشان به آلبوم تبدیل شده مهمان برنامه تار و ترنج خواهند شد.

تلاش برای ارتقای کیفیت آموزش

به گفته نجفی‌برزگر، آنها در این برنامه تلاش دارند تا بار آموزشی را افزایش دهند و به یک وحدت رویه و ساختار مدونی برسند. او بیان می‌کند: البته در ابتدای راه قرار داریم و تمام سعی خود را خواهیم کرد که برنامه به برنامه و روز به روز بهتر این بار آموزشی برنامه را ارتقا بدهیم و کیفیت را بالاتر ببریم. قطعاً این کار سختی خواهد بود چرا که کاری که مبتنی بر علم، سواد و دانش بالا باشد بسیار دشوار است اما به لطف خدا و با حضور و همراهی کارشناسان و اتاق فکر سعی کردیم از این سختی کاسته و

بر کیفیت افزوده شود. امیدواریم بتوانیم روزه به روز در این مسیر گام‌های محکم‌تری برداریم.

ترویج ادبیات و موسیقی

این تهیه‌کننده ادامه می‌دهد: تلاش ما در برنامه تار و ترنج این است که بتوانیم برای یک ساعت مخاطبان خود را با شعر، موسیقی و جهان این دو در فضایی خوب و ایده‌آل آشنا کنیم. به‌عنوان فرزندان ایران زمین تلاش کنیم که این هنرهای اصیل را به مخاطبان خودمان ارائه بدهیم و طبعاً با همیاری کارشناسان و استادان سعی بر این است که این اهداف به نحو احسن نتیجه دهد.

سقفی بلند به وسعت ایران

وی بیان می‌کند: در برنامه تار و ترنج به دنبال مخاطب محدود هم نیستیم، چرا که تار و ترنج را سقفی بلند به وسعت ایران بزرگ می‌دانیم. تلاش می‌کنیم همه ذائقه‌ها در این برنامه حضور داشته باشند. با شناخت، اهداف به نحو احسن نتیجه دهد.

خطرات کاغذی

ماجراهای کاپیتان پوف – پیکا

مریم فلاح: «ماجراهای کاپیتان پوف – پیکا» از روزی آغاز شد که پسرکی شر و شیطان در حال فرار از تنبیه خاله‌اش به کشتی کاپیتان پناه‌آورد. کاپیتان ریش قرمز که عمری را روی دریاها و اقیانوس‌ها گذرانده بود و کوله‌باری از تجربه دریانوردی داشت، می‌دانست که حضور پسر نوجوان در کشتی‌اش ممکن است برای ملوان‌ها دردسرساز شود و آنها را با چالش‌هایی مواجه کند؛ آن‌قدر که کشتی و خدمه‌اش را به خطر اندازد. پس با زیرکی تمام با حضور او در کشتی موافقت کرد به این شرط که با تلاش و جدیت دریانوردی را بیاموزد و در همه حال کمک‌حال کاپیتان و ملوانان باشد. اگرچه کار در کشتی برای پسر آسان نبود، اما از آنجا که آینده تازه و متفاوتی را پیش‌روی خودش می‌دید تمام همت و استعدادش را به‌کارگرفت تا رضایت کاپیتان را جلب کند. پس به‌خوبی وظایف واگذارشده را تحت نظارت کاپیتان به انجام می‌رساند. البته کنج‌کاوی‌ها و گاه ندانم‌کاری‌هایی داشت که او را سوزه می‌کرد.

کتاب را در استکس کنید

یاد

نیکی سیاس آگروه رسانه

کتاب زندگی عموحاتم بسته شد

حاتم مشمولی، بازیگر سینما و تلویزیون معروف به «عموحاتم کتاب‌باز» یکشنبه چهارم شهریور در منزل خود درگذشت.

وی که از چندی پیش بیمار شده بود، سابقه ایفای نقش در آثاری همچون جنگ جهانی سوم، حرفه‌ای و سریال پوست‌شیر را در کارنامه هنری خود دارد.

زنده یاد حاتم مشمولی نخستین‌بار در بوتیک، نخستین فیلم بلند حمید نعمت‌ا... (۱۳۸۳) ایفای نقش کرد و پس از آن برای مدت‌ها در سینما و تلویزیون حضور نداشت تا این‌که در مجموعه کتاب‌باز دیده شد و حرف‌هایش مورد توجه مخاطبان قرار گرفت.

تا همین چند سال اخیر، حضوری در عرصه سینما و تلویزیون به غیر از مجموعه‌کتاب‌باز نداشت. عموحاتم در این‌باره که آیا به ستاره‌شدن در سینمای ایران فکر می‌کند، گفته بود: امیدوارم، حتی حضور در کنار برخی بازیگران برپایم افتخار است و احتمال این‌که بتوانم در حد آنها باشم، وجود ندارد و خودم را در آن حد نمی‌بینم اما امیدوارم زمانی کاراکتر ویژه‌ای را که با شخصیت و بازی من خلق و در آن دیده شوم، بگیرم و این نقش مهم باشد. این‌که چه زمانی چنین اتفاقی می‌افتد، خدای می‌داند.

بعد از کتاب‌باز پیشنهادهایی در زمینه تئاتر، سینما و بازیگری داشتیم و به تعدادی از جمله سریال «پوست شیر» ساخته جمشید محمودی، سریال «حرفه‌ای» ساخته مصطفی تقی‌زاده، «جنگ جهانی سوم» ساخته هومن سیدی و یک کار دیگر جواب مثبت دادم.

حاتم مشمولی گفت: در برخی کارهای کوتاه هم بازی داشتم که ممکن است در اکران عمومی قرار نگیرند و در جایی دیده نشوند، مگر در جشنواره حقیقت و جشنواره فیلم کوتاه.

شبکه رادیویی نمایش نیز نمایش «حاتم» را بر اساس زندگی واقعی و غریب مشمولی تولید و پخش کرد. زندگی مردی بسیار فقیر، اما دانشمند که روشی متفاوت برای زندگی را برگزیده است؛ روشی که شاید بخش‌هایی از آن ضرورت زندگی معاصر باشد.

از جذابیت‌های این نمایش رادیویی بازی حاتم مشمولی در نقش خویش است که به‌عنوان بازیگر مهمان در این نمایش حضور داشت.

حاتم به سردبیری ایوب آقاخانی، نویسنده‌گی امیرعطا جولایی، تهیه‌کنندگی فرشاد آفرینیا و با هنرنمایی حاتم مشمولی، ایوب آقاخانی، رامین پورایمان، امیر زنده‌دلان، محمد رضاعلی، مهدی نمینی مقدم و محمدسعید سلطانی سال ۱۴۰۰ روی آنتن رفت. این سریال مستند به مناسبت درگذشت این هنرمند از روز گذشته ساعت ۲۰ پخش می‌شود. به تازگی احسان عبدی‌پور که حاتم مشمولی را به مجموعه کتاب‌باز معرفی کرده بود، بیان کرد: از دوستی که صفحه کتاب‌خوانی در اینستاگرام دارد مطلع شدم که عموحاتم دار فانی را وداع گفته است. عموحاتم تنها بود و این روزها تنها‌تر از همیشه.

